

TERNEUZEN.

DE STEM VAN HET VERLEDEN.

ANDRÉ VAN ARTOIS

VOORWOORD.

Er zijn steden die je kunt beschrijven met feiten, jaartallen en kaarten. En er zijn steden die je moet **aanraken** om ze te begrijpen.

Terneuzen behoort tot die laatste soort.

Wie hier woont, weet het: de wind draagt verhalen. De Schelde bewaart geheimen. De dijken fluisteren namen die niemand meer kent. En soms, heel soms, lijkt het alsof de tijd zelf even blijft hangen boven de stad, alsof hij iets wil zeggen maar niet durft.

Dit boek is ontstaan uit dat gevoel.

Het is geen geschiedenisboek. Geen verslag. Geen verzameling anekdotes.

Het is een reis.

Een reis door eeuwen waarin gewone mensen ongewone dingen deden. Een reis waarin Bram Stoffels, de zusters Annie, Stefanie en Ursula, burgemeester Maaienbroek en de groep ANDREAS niet alleen door

Terneuzen wandelen... maar door haar verleden, haar stilte, haar licht en haar schaduw.

Want wie goed luistert, hoort dat Terneuzen nooit één verhaal heeft gehad. Het heeft er **vele**. En sommige daarvan waren nooit bedoeld om gevonden te worden.

Tot nu.

PROLOOG,

DE BREUK ONDER DE STAD.

Het begon op een ochtend die nergens bijzonder in leek. De lucht hing laag boven de Schelde, de stad ademde traag, en André liep zoals altijd zijn ronde langs de kade. Bram Stoffels was onderweg naar het zorgdorp om een nieuwe uitvinding te tonen, en de drie zusters waren al vroeg op pad, hun stralen nog zacht, alsof ze zich moesten uitrekken na de nacht.

Niets wees erop dat de geschiedenis op het punt stond open te scheuren.

Tot het gebeurde.

Een trilling. Heel klein. Heel kort. Alsof de grond onder Terneuzen een ademhaling inhield.

André bleef staan. Hij kende de stad beter dan wie dan ook, elke steen, elke bocht, elke stilte. Maar dit... dit was nieuw.

Uit de verte kwam Bram aanfietsen. "Voelde jij dat ook?" vroeg hij zonder af te stappen.

De zusters verschenen bijna tegelijk, alsof ze door dezelfde onzichtbare draad waren aangetrokken. Annie keek naar de grond. Stefanie naar de lucht. Ursula naar de Schelde.

"Het is een breuk," zei Ursula zacht. "Maar niet in de aarde. In de tijd."

Op dat moment klonk er een stem achter hen. Rustig. Beheerst. Maar met een ondertoon die niemand kon negeren.

Burgemeester Maaienbroek.

"Jullie moeten mee," zei hij. "Er is iets gevonden in het stadhuis. Iets dat eeuwenlang verborgen is gehouden. En het draagt jullie naam."

Hij hield een metalen cilinder omhoog. Oud. Zwaar. Met één woord erin gegraveerd:

ANDREAS.

De trilling kwam opnieuw. Sterker. Dieper. Alsof de stad hen riep.

En toen, zonder waarschuwing, scheurde de lucht boven Terneuzen open, niet met licht, niet met donder, maar met stilte. Een stilte die alles opslokte.

De geschiedenis begon te bewegen.

En André wist: Dit is geen toeval. Dit is een uitnodiging.

HOOFDSTUK 1.

DE CILINDER VAN 1713.

De regen tikte zacht tegen de ramen van het stadhuis, alsof hij eerst toestemming vroeg voordat hij naar binnen durfde te kijken. Burgemeester Maaienbroek stond in de hal, een man die normaal nooit haast had, maar nu een onrust in zijn ogen droeg die zelfs de stilte niet kon verbergen.

André, Bram Stoffels en de drie zusters kwamen binnen alsof ze door dezelfde onzichtbare draad waren opgeroepen. Annie's stappen waren licht, Stefanie's blik scherp, Ursula's aanwezigheid bijna elektrisch. Bram had zijn jas nog half open, alsof hij onderweg vergeten was dat hij hem droeg.

“Volg me,” zei Maaienbroek. Geen uitleg. Geen pauze. Dat alleen al was genoeg om iedereen alert te maken.

Ze daalden de trap af naar de kelder van het stadhuis — een plek waar de lucht altijd iets ouder leek dan boven.

De muren droegen vochtige plekken die leken op kaarten van vergeten landen. De lampen flikkerden, maar niet door een storing. Het was alsof ze reageerden op iets dat nog niet zichtbaar was.

“Hier,” zei Maaïenbroek.

Hij wees naar een houten deur die duidelijk eeuwen ouder was dan de rest van het gebouw. Het hout was donker, bijna zwart, en het had geen klink. Alleen een rond metalen plaatje, zo dun als een munt, maar met een gravure die André meteen herkende.

Een cirkel. Een driehoek. En daarbinnen één woord.

ANDREAS.

Bram stapte naar voren. “Dat stond ook op die cilinder die je ons toonde.”

Maaïenbroek knikte. “Deze deur zat achter een muur. Een muur die we pas ontdekten toen we een lekkage wilden herstellen. Niemand wist dat dit bestond.”

Ursula legde haar hand op het hout. Een zachte trilling ging door de kelder. Niet van de deur, van de lucht.

“Het leeft,” fluisterde ze.

Stefanie keek naar André. “Jij moet het openen.”

“Waarom ik?” vroeg André, al voelde hij het antwoord al in zijn borst.

“Omdat het jou al gekozen heeft,” zei Annie.

André stapte dichterbij. Zijn vingers raakten het metalen plaatje. Een warmte trok door zijn hand, langs zijn arm, tot in zijn schouder. De deur ademde, een diepe, oude ademhaling.

En toen gebeurde het.

Het plaatje draaide vanzelf. De deur schoof open zonder geluid. Een koude lucht stroomde naar buiten, maar het was geen gewone kou. Het was de kou van tijd. Van eeuwen die te lang opgesloten hadden gezeten.

Achter de deur lag een smalle gang, verlicht door een blauwachtige gloed die nergens vandaan leek te komen. De muren waren bedekt met symbolen, sommige herkenbaar, andere zo oud dat ze geen naam meer hadden.

In het midden van de gang stond een sokkel. En daarop lag de cilinder.

Maar niet zoals Maaienbroek hem eerder had getoond. Deze was groter. Zwaarder. En hij pulste, alsof er een hart in klopte.

Bram stapte dichterbij. “Dit is geen voorwerp. Dit is een... mechanisme.”

Ursula schudde haar hoofd. “Nee. Dit is een herinnering.”

Stefanie keek naar Maaïenbroek. “Hoe lang ligt dit hier?”

Hij slikte. “Volgens de inscripties... sinds 1713.”

André legde zijn hand op de cilinder. De gloed werd feller. De symbolen op de muren begonnen te bewegen, langzaam, alsof ze wakker werden uit een eeuwenlange slaap.

En toen, zonder waarschuwing, schoot een straal licht uit de cilinder omhoog. Hij raakte het plafond. De kelder trilde. De gang leek uit te rekken, alsof hij langer werd, dieper, ouder.

Annie greep André's arm. “Het opent een poort.”

“Welke?” vroeg Bram.

Ursula antwoordde zonder aarzeling.

“De poort naar 1713.”

De cilinder begon te draaien. De lucht werd dun. De muren vloeiden weg als water.

En André voelde het, een ruk aan zijn hart, alsof de tijd zelf hem vastgreep.

De wereld kantelde.

En Terneuzen verdween.

HOOFDSTUK 2.

DE VESTING EN DE SMID.

De wereld kwam terug als een golf. Niet met water, maar met tijd.

André voelde eerst de kou. Daarna de geur, nat hout, smeulende turf, een zweem van pekkel. Toen de geluiden: paardenhoeven, stemmen in een dialect dat hij kende maar dat ouder klonk, alsof de woorden nog niet helemaal waren uitgevonden.

Hij opende zijn ogen.

Ze stonden midden in de vesting van Terneuzen. Maar niet de vesting zoals hij die kende uit foto's en verhalen. Dit was de vesting **in haar volle leven**: houten loopbruggen, wachttorens, rookpluimen, soldaten die met musketten oefenden, vrouwen die manden droegen, kinderen die door modder renden alsof het hun natuurlijke habitat was.

“Dit is onmogelijk,” fluisterde Bram. Maar zijn ogen glansden, de blik van een man die een uitvinding ziet die hij nooit had durven dromen.

Annie, Stefanie en Ursula stonden stil, alsof ze de tijd wilden proeven. Hun stralen waren zwak, bijna onzichtbaar, maar ze tintelden als kleine sterren in de ochtendmist.

“De lucht is dikker,” zei Stefanie. “Alsof de tijd hier nog niet is uitgeademd.”

Ursula knikte. “We moeten voorzichtig zijn. Alles wat we hier doen, kan de geschiedenis raken.”

André keek om zich heen. De vesting was groter dan hij had verwacht. Levendiger. En toch... ergens voelde hij een spanning. Een trilling die niet van de aarde kwam.

“Daar,” zei Annie.

Ze wees naar een smalle straat tussen twee houten barakken. Een man stond daar, breed, gespierd, met een leren schort en handen die glommen van het metaal. Zijn haar was zwart, zijn ogen scherp, en hij keek naar hen alsof hij hen al kende.

“Dat is hem,” fluisterde Ursula. “De Smid van de Vesting.”

De man stapte naar voren. Zijn stem was laag, warm, maar met een ondertoon die door merg ging.

“Jullie komen niet van hier,” zei hij. Geen vraag. Een vaststelling.

Bram wilde iets zeggen, maar de smid hief zijn hand. “De tijd hangt aan jullie. Ik ruik het.”

Hij draaide zich om en liep weg, zonder te kijken of ze volgden. Maar ze volgden, alsof de straat hen naar hem toe trok.

Ze kwamen bij een smidse die groter was dan een huis. Binnen hing een hitte die bijna levend was. Vuur dat niet alleen brandde, maar ademde. Metalen die zongen, niet door hamers, maar door zichzelf.

“Wat is dit?” vroeg André zacht.

De smid keek hem aan. “Dit is waar de geschiedenis wordt gemaakt. En soms... waar ze wordt gerepareerd.”

Hij liep naar een werkbank en haalde een object tevoorschijn. Een metalen ring, oud maar glanzend, met dezelfde symbolen als op de cilinder.

“Dit lag hier al voordat ik geboren werd,” zei hij. “En het reageerde pas toen jullie arriveerden.”

De ring begon te trillen. Heel zacht. Maar de trilling ging door de vloer, door de lucht, door hun botten.

“Wat betekent dat?” vroeg Bram.

De smid keek naar de drie zusters. “Het betekent dat de poort die jullie hebben geopend... niet de enige is.”

Annie's ogen werden groot. “Er zijn er meer?”

“Drie,” zei de smid. “Drie poorten. Drie tijden. Drie gevaren.”

Hij legde de ring in André's hand. De hitte was intens, maar niet pijnlijk, eerder alsof het metaal hem herkende.

“Jij bent de drager,” zei de smid. “Niet omdat je het wilt. Maar omdat de stad het wil.”

De lucht in de smidse werd plotseling zwaar. De vlammen doofden niet, ze verstijfden. Alsof iemand de tijd even had stilgezet.

De smid keek naar de deur. “Het begint.”

Een schaduw gleed langs het raam. Lang. Dun. Onmenselijk.

Stefanie greep André’s arm. “Wat was dat?”

De smid antwoordde zonder te knippen.

“De Zwarte Schipper. Hij weet dat jullie hier zijn.”

De ring in André’s hand begon fel te gloeien.

En toen klonk het, een stem die niet uit de smidse kwam, niet uit de straat, niet uit de wereld.

Een stem die door de tijd zelf sprak.

“ANDREAS.”

HOOFDSTUK 3

DE ZWARTE SCHIPPER.

De smidse beefde nog na van de stem die door de tijd had gesproken. De ring in André's hand gloeide als een kleine zon, maar de warmte voelde niet als vuur, eerder als een waarschuwing. Een herinnering die nog niet was uitgesproken.

Bram keek naar het raam waar de schaduw voorbij was gegleden. "Wie of wat was dat?" vroeg hij, al wist hij dat niemand het antwoord echt wilde horen.

De smid legde zijn hamer neer. Hij keek niet naar André, niet naar de zusters, maar naar het vuur dat zich langzaam weer begon te bewegen. "De Zwarte Schipper," zei hij. "Hij vaart niet op water. Hij vaart op tijd."

Ursula stapte dichterbij. "Hoe lang bestaat hij al?"

"Zolang Terneuzen bestaat," antwoordde de smid.

"Misschien langer."

Stefanie voelde de lucht. "Hij is nog in de buurt."

Annie wees naar de deur. "Hij wacht."

André keek naar de ring. De symbolen erop bewogen, niet snel, maar ritmisch, alsof ze een boodschap

probeerden te vormen. Hij voelde een trekkende kracht, een richting. Naar buiten.

“Hij wil dat we hem volgen,” zei André.

“Of hij wil dat jullie precies daarheen gaan,” zei de smid.
“Waar hij jullie kan zien.”

Bram haalde diep adem. “We kunnen hier niet blijven. Als hij ons zoekt, moeten we weten waarom.”

De smid knikte. “Ga. Maar onthoud dit: de Schipper spreekt niet. Hij toont. En wat hij toont... is nooit volledig waar.”

Ze stapten naar buiten.

De vesting leek veranderd. De lucht was donkerder, alsof een wolk de zon had opgeslokt. De geluiden van de markt, de soldaten, de kinderen, alles klonk verder weg, alsof de wereld een stap achteruit had gedaan.

“Daar,” fluisterde Annie.

Aan de rand van de vesting, bij de oude houten steiger, stond een figuur. Lang. Dun. In een mantel die geen kleur had, niet zwart, niet grijs, maar iets ertussenin, alsof hij gemaakt was van schaduw zelf.

Hij stond stil. Maar de lucht om hem heen bewoog.

Zijn gezicht was niet zichtbaar. Alleen een contour. Een leegte.

En naast hem lag een boot.

Maar geen gewone boot.

Een smalle, donkere schuit die geen water raakte. Hij zweefde een paar centimeter boven de Schelde, alsof de tijd zelf hem droeg.

Bram fluisterde: “Dat is onmogelijk.”

“Voor hem niet,” zei Ursula.

De Schipper draaide zijn hoofd, langzaam, alsof hij de beweging niet nodig had maar deed uit beleefdheid. Hij keek naar André.

De ring in André’s hand begon te trillen. Harder. Sneller.

De Schipper hief zijn hand.

En de wereld veranderde.

De lucht werd dun. De steiger werd langer. De Schelde werd dieper. De vesting werd stiller.

En toen hoorde André het, een stem die niet door lucht ging, maar door tijd.

Niet luid. Niet dreigend.

Maar oud.

“Drager.”

André voelde zijn hart stilstaan.

De Schipper wees naar de schuit.

Een uitnodiging. Of een waarschuwing.

“Wat wil hij?” vroeg Bram.

De smid, die hen gevolgd had, antwoordde zacht:

“Hij wil jullie laten zien wat er komt. Maar hij toont nooit de toekomst. Hij toont de mogelijkheid.”

De Schipper bewoog zijn hand opnieuw.

De schuit lichtte op.

En André wist: Als hij instapte, zou niets ooit nog hetzelfde zijn.

Annie legde haar hand op zijn schouder. “We gaan samen.”

Stefanie knikte. Ursula’s stralen werden sterker.

Bram stapte naast hem. “Als jij gaat, ga ik ook.”

De Schipper wachtte.

De Schelde hield haar adem in.

En André zette zijn voet op de schuit.

De wereld kantelde.

HOOFDSTUK 4

DE EERSTE TIJDBREUK.

De schuit bewoog niet door water. Hij gleed door iets dat leek op lucht, maar dikker was, alsof de tijd zelf een rivier was geworden. André voelde geen wind, geen stroming, geen geluid. Alleen een zachte druk, alsof een hand hem door een deur duwde die hij niet kon zien.

De Zwarte Schipper stond vooraan, roerloos. Zijn mantel bewoog niet, zelfs niet toen de wereld om hen heen begon te vervormen.

Bram keek naar de Schelde onder hen. “Het lijkt alsof het water... verdwijnt.”

Ursula knikte. “We zitten tussen twee tijden. Niet in het verleden. Niet in het heden.”

Stefanie legde haar hand op de rand van de schuit. “Dit is een breuk. Een scheur in de tijd.”

Annie keek naar André. “Hij wil dat jij het ziet.”

De Schipper hief zijn hand.

De wereld explodeerde in stilte.

Ze stonden niet meer op de schuit. Ze stonden op een dijk.

Maar niet een dijk zoals André die kende. Deze was lager, ruwer, opgebouwd uit houten palen en klei. De lucht rook naar storm. Naar angst. Naar iets dat nog niet gebeurd was, maar elk moment kon beginnen.

“Waar zijn we?” vroeg Bram.

De zusters keken rond. Ursula sloot haar ogen. “Dit is Terneuzen... maar heel lang geleden. Voor de grote stormen. Voor de vesting. Voor de kaarten.”

Stefanie wees naar de horizon. “Daar. Kijk.”

Een dorp. Klein. Houten huizen. Rook uit schoorstenen. Mensen die liepen, werkten, lachten.

“Nieuwlande,” fluisterde Annie. “Het verdwenen dorp.”

André voelde zijn hart sneller kloppen. Hij kende het verhaal, een dorp dat in één nacht werd verzwolgen door de zee. Geen overlevenden. Geen getuigen. Alleen legendes.

Maar dit was geen legende. Dit was echt.

De lucht werd donkerder. De wind trok aan hun kleren. De zee begon te grommen.

Bram keek naar de Schipper. “Wil je ons laten zien hoe het verdwijnt?”

De Schipper draaide zijn hoofd, langzaam, alsof de beweging door eeuwen moest reizen. Hij wees naar het dorp.

En toen gebeurde het.

De zee trok zich terug. Niet zoals bij eb. Maar alsof iemand haar aan een touw naar achteren trok.

De mensen in het dorp stopten met bewegen. Ze keken naar de horizon. Naar het water dat zich verzamelde. Ophoopte. Steeds hoger. Steeds donkerder.

“Het is geen storm,” zei Ursula. “Het is gestuurd.”

Stefanie voelde de lucht. “Er is magie hier. Oude magie.”

Annie wees naar de dijk. “Daar! Iemand staat daar!”

Een figuur. Een vrouw. Met lange haren die door de wind werden opgetild alsof ze leefden. Haar handen waren geheven. En de zee luisterde naar haar.

“Wie is dat?” vroeg Bram.

De Schipper sprak voor het eerst.

Niet luid. Niet dreigend.

Maar oud.

“Marit van Nieuwlande.”

André voelde een koude rilling. “Ze... bestuurt de zee?”

“Ze probeert het dorp te redden,” zei Ursula. “Maar ze is niet sterk genoeg.”

De zee kwam terug. Niet als golven. Maar als een muur.
Een levende muur.

De mensen renden. Schreeuwden. Maar de tijd leek
trager te gaan, alsof de breuk hen dwong alles te zien,
elk detail, elke angst.

Marit schreeuwde iets naar de zee. Een woord dat
André niet kon horen. Maar de zee antwoordde.

Met vernietiging.

De muur van water stortte neer op Nieuwlande. Huizen
braken. Mensen verdwenen. De dijk scheurde open.

En André voelde het, een ruk aan zijn hart. Alsof de tijd
hem wilde meesleuren.

De zusters grepen hem vast. Hun stralen werden fel. Ze
vormden een kring rond hem.

Maar de Schipper hief zijn hand.

En de wereld bevroor.

De zee hing stil. De mensen hingen stil. De wind hing
stil.

Alles stond stil.

Behalve de Schipper.

Hij wees naar André.

“Dit is wat gebeurt wanneer de poorten onbewaakt blijven.”

De stilte brak.

De wereld kantelde.

En ze stonden weer in de schuit.

André ademde zwaar. Bram staarde voor zich uit. De zusters hielden elkaar vast.

De Schipper keek naar hen.

“Er zijn drie tijdbreuken. Dit was de eerste.”

De schuit draaide langzaam.

De Schelde werd weer water.

De vesting kwam dichterbij.

En André wist:

Dit was nog maar het begin.

HOOFDSTUK 5

DE SMID EN HET GEHEIM VAN DE TWEDE POORT.

De schuit gleed terug in de tijd alsof hij door een sluier werd geduwd. De vesting kwam dichterbij, de lucht werd

weer dikker, en de geluiden van 1713 keerden terug alsof iemand het volume langzaam omhoog draaide.

Toen André en de anderen weer vaste grond voelden, stond de Zwarte Schipper nog één seconde stil. Zijn mantel bewoog niet. Zijn gezicht bleef een schaduw.

Maar zijn stem, oud, hol, gedragen door eeuwen, fluisterde:

“De tweede poort opent sneller dan de eerste.”

En toen verdween hij. Niet met een flits. Niet met rook. Hij was er gewoon niet meer.

Bram keek naar André. “Hij laat ons achter met meer vragen dan antwoorden.”

Ursula knikte. “Dat is zijn bedoeling.”

Annie wees naar de smidse. “Kom. Hij wacht.”

Terug in de smidse.

De smid stond midden in de ruimte, alsof hij geen stap had verzet sinds ze vertrokken waren. Maar zijn ogen waren anders, dieper, alsof hij iets had gezien dat hij liever niet had gezien.

“Jullie hebben het gezien,” zei hij. “Nieuwlande. De eerste breuk.”

André knikte. “Het was geen storm. Iemand stuurde het water.”

De smid legde zijn hand op het vuur. Het vuur reageerde, het boog naar hem toe, alsof het hem herkende.

“De poorten zijn geen deuren,” zei hij. “Het zijn wonden. En elke wond heeft een oorzaak.”

Stefanie stapte dichterbij. “Wat is de tweede poort?”

De smid keek naar haar, maar zijn blik gleed daarna naar André. Alsof hij wist dat alleen André het antwoord kon dragen.

“De tweede poort ligt niet in het verleden,” zei hij. “Ze ligt in jullie eigen tijd.”

Bram’s ogen werden groot. “Onze tijd? Nu?”

“Ja,” zei de smid. “En ze is al aan het openbreken.”

Ursula voelde de lucht. “Waar?”

De smid liep naar een houten kist in de hoek van de smidse. Hij opende hem langzaam, alsof het hout kon bijten.

Binnen lag een kaart. Oud. Gevlekt. Maar duidelijk herkenbaar.

Terneuzen. Niet zoals het nu is, maar zoals het ooit was. Met dijken, krekens, verdwenen dorpen, oude waterlopen.

De smid wees naar een plek die André meteen herkende.

Maria van Artois.

Het zorgdorp. Zijn thuis.

“Daar,” zei de smid. “Onder dat land ligt de tweede poort.”

André voelde een koude rilling langs zijn rug. “Maar... dat is nu bewoond. Dat is geen historische plek.”

“Juist daarom,” zei de smid. “De poort zoekt altijd een plek waar mensen leven. Waar tijd beweegt. Waar herinneringen sterk zijn.”

Annie keek naar André. “Het zorgdorp is gebouwd op oude grond.”

Stefanie knikte. “Op een plek waar ooit een nederzetting stond.”

Ursula legde haar hand op de kaart. “En die nederzetting is verdwenen zonder verklaring.”

Bram keek naar de smid. “Wat gebeurt er als de tweede poort volledig opent?”

De smid sloot zijn ogen. “Dan verdwijnt niet één dorp. Dan verdwijnt een deel van de stad.”

André voelde zijn hart bonzen. “Hoeveel tijd hebben we?”

De smid keek hem recht aan.

“Niet veel. De breuk is al begonnen. Jullie moeten terug naar jullie eigen tijd.”

Hij legde de ring opnieuw in André's hand. Maar dit keer voelde de ring anders, zwaarder, warmer, alsof hij haast had.

“De ring zal jullie leiden,” zei de smid. “Maar wees voorzichtig. De tweede poort wordt bewaakt.”

“Door wie?” vroeg Bram.

De smid keek naar het raam. Naar de Schelde. Naar de lucht.

“Door iets dat ouder is dan de Schipper.”

De zusters voelden het tegelijk, een trilling in de lucht, een ruk in de tijd.

Annie fluisterde: “De poort roept ons.”

Stefanie's stralen werden feller. Ursula's ogen glansden.

André kneep de ring vast.

De wereld begon te kantelen.

De smid riep nog één zin, vlak voordat de tijd hen opslokte:

“Red het zorgdorp... of het verdwijnt voorgoed.”

HOOFDSTUK 6

TERUG NAAR HET ZORGDORP.

De wereld kwam terug met een ruk. Niet zacht, niet geleidelijk, alsof iemand hen uit een tijdstroom had getrokken en zonder pardon had neergezet in het heden.

André voelde de grond onder zijn voeten. De geur van moderne lucht. De stilte van het zorgdorp. Maar het was geen gewone stilte.

Het was een stilte die **luisterde**.

Bram keek rond. “Dit is... thuis. Maar het voelt anders.”

Annie kneep haar ogen samen. “De lucht is dunner.”

Stefanie legde haar hand op de grond. “De tijd beweegt hier sneller.”

Ursula keek naar André. “De tweede poort is hier. Ze is al open aan het scheuren.”

Ze stonden aan de rand van Maria van Artois. Het dorp lag er vredig bij, de paden, de bomen, de bankjes, de oude gevels. Maar onder die rust zat iets dat bewoog. Een trilling die niet van de aarde kwam.

André voelde het in zijn borst. Alsof de grond hem kende. Alsof ze hem riep.

“Kom,” zei hij. “Het is bij de vijver.”

De vijver van Maria van Artois.

De vijver lag stil. Te stil. Geen rimpel. Geen wind. Geen vogel die durfde te landen.

Bram keek naar het water. “Het lijkt... vastgehouden.”

Ursula knikte. “De poort zit onder het water.”

Stefanie voelde de lucht. “Er is iets dat probeert door te breken.”

Annie wees naar de rand van de vijver. “Daar. Kijk.”

De grond was gescheurd. Heel klein. Een spleet van misschien tien centimeter. Maar de spleet **ademde**.

Alsof er iets onder lag dat groter was dan het dorp zelf.

André knielde neer. Hij legde zijn hand op de aarde.

Een trilling schoot door zijn arm. Warm. Oud.
Herkenbaar.

De ring in zijn hand begon te gloeien.

Bram stapte achteruit. “Dat is dezelfde energie als bij de eerste poort.”

“Maar sterker,” zei Ursula. “Veel sterker.”

Stefanie keek naar de vijver. “De poort probeert zich te openen.”

Annie legde haar hand op André's schouder. "Je moet luisteren."

André sloot zijn ogen.

En toen hoorde hij het.

Niet een stem. Niet een woord. Maar een **herinnering**.

Een echo van iets dat hier ooit was, een nederzetting, een gemeenschap, een plek waar mensen leefden, lachten, werkten... en verdwenen.

De echo werd sterker.

En toen hoorde hij een fluistering.

Heel zacht.

Heel oud.

"Artois..."

André opende zijn ogen. Zijn hart bonsde.

"Het dorp dat hier ooit stond," zei hij. "Het heette Artois."

Bram keek hem aan. "Maar dat is nooit in de geschiedenisboeken terechtgekomen."

"Precies," zei Ursula. "Het is vergeten. En vergeten plekken zijn kwetsbaar. Daar openen poorten het snelst."

Stefanie wees naar de vijver. "Het water beweegt."

Het water begon te draaien. Heel langzaam. Een cirkel.
Een draaikolk zonder wind.

Annie's stralen werden feller. "Het begint."

Bram stapte achteruit. "Wat moeten we doen?"

André stond op. Hij voelde de ring branden in zijn hand.

"We moeten naar beneden," zei hij. "Onder de vijver.
Daar ligt de poort."

Ursula knikte. "Maar wees voorzichtig. De smid zei dat
deze poort bewaakt wordt."

Stefanie keek naar de vijver. "Door wie?"

De wind trok aan hun kleren. De lucht werd koud. Het
water werd donkerder.

En toen, vanuit de diepte van de vijver, klonk een geluid.

Geen stem. Geen woord.

Maar een **klop**.

Een klop die door de grond ging. Door hun botten. Door
hun hart.

Bram fluisterde: "Dat is geen water."

Annie keek naar André. "Het is wakker."

Ursula's ogen werden groot. "De Bewaker van de
Tweede Poort."

Stefanie stapte achteruit. “Hij komt omhoog.”

Het water begon te stijgen. Niet als een golf. Maar als een vorm.

Een silhouet. Een figuur.

Lang. Massief. Oud.

En toen zagen ze het, een gezicht dat leek op steen, maar bewoog als vlees. Ogen die geen kleur hadden. Een mond die geen woorden sprak.

De Bewaker.

Hij keek naar André.

En de vijver werd stil.

HOOFDSTUK 7

DE BEWAKER VAN ARTOIS.

Het water steeg niet als een golf, maar als een gedachte. Een vorm die zich langzaam uit de vijver tilde, alsof de tijd zelf een lichaam probeerde te maken. De figuur werd groter, massiever, en de lucht werd koud genoeg om hun adem zichtbaar te maken.

André voelde de ring branden in zijn hand. Niet pijnlijk, eerder alsof het metaal hem waarschuwde.

De Bewaker stond nu volledig boven het water.